

Byplanprisen 2010

Det var festligt, da Byplanprisen 2009 blev sat på plads på Sluseholmen i København. Foto: Ny V. Øhlenschläger

Byplanprisen uddeles hvert år for planlægning, der er udtryk for nytænkning og som samtidig dyrker og videreudvikler landskabets og byens egenart og identitet.

Prisen er indstiftet af dansk Byplanlaboratorium og Akademisk Arkitektforening. Vinderen afsløres på Byplanmødet 7. oktober 2010 i Århus.

Hvem har fået prisen de sidste 3 år?

2009: Københavns Kommune for Sluseholmen.

2008: Albertslund Kommune for Planstrategi og Agenda 21.

2007: Silkeborg Kommune med Henton ejendomme og Årstiderne Arkitekter for Papirfabrikken.

Hvem sidder i Juryen?

Lisbet Snoager Sloth og Hans Martin Skou, udpeget af Akademisk Arkitektforening

Maj Green og Ulrik Winge, udpeget af Dansk Byplanlaboratorium

Peer Frank, udpeget af Foreningen af Byplanlæggere

Arkitekturpolitik i praksis

Vejle Kommune

I Vejle Kommune har man formået at udvikle en helt særlig plankultur, hvor eksperimenter, debat og formidling står i centrum. Kommunen har arbejdet meget strategisk med udviklingsplaner og byinvesteringer, og har været offensiv i forhold til at samarbejde med eksterne parter. Kommunen går ofte proaktivt ind og er medspiller i private projekter og det har haft en betydelig effekt. Et godt eksempel er Bryggen og Lido-biografen, der ligger omkring Sondertorv.

Kommunen har gennem årene opkoblet en række centralt beliggende erhvervsarealer, for på den måde at få indflydelse på anvendelse, udformning og tidsplaner for byggerierne, noget som ikke kan opnås gennem planlægning alene. Byggerier som Bolgen, De fem Søstre, Byparken, Spinderihallerne og Havneparken er udviklet på den måde. Det arbejde, som Vejle Kommune har gennemført, ligger langt ud over, hvad planloven isoleret set kan håndtere. Den ekstra dimen-

sion har vist sig at være afgørende for, at en kommune kan bruge en arkitekturpolitik aktivt til at skabe merværdi. Det kan andre kommuner lade sig inspirere af.

Endelig vil dommerkomiteen fremhæve

den store formidlingsindsats, der fysisk er forankret i Bylaboratoriet. Her kan borgere, kommune og professionelle mødes og arbejde sammen om visioner for byudvikling og arkitektur. Bylaboratoriet er en del af okolariatet, der hvert år har 45.000 besøgende.

Spinderihallerne. Foto: Vejle Kommune

nomineret

Ny cykelrute - nye byrum

Frederiksberg og Københavns Kommuner

nomineret

Byens bagsider kan opleves på den nye cykelrute. Foto: Frederiksberg Kommune

"Den Grønne Sti" eller "Norrebroruten" er blevet til i et samarbejde mellem Frederiksberg og Københavns kommuner med henblik på at få flere til at cykle.

På det meste af strækningen er stien anlagt på gamle jernbanearealer og den har skabt

en perlerække af nye byrum, der binder byen flot sammen til gavn for de bløde trafikanter. Men det er selve ruten, som bugter sig gennem grønne parker og langs byens baghaver, der er den største bedrift. Byen bliver vendt på vrangen, hvilket er en stor oplevelse – både for fastboende og turister. Der er

planlagt godt 100 km grønne cykelruter i de to kommuner. Norrebroruten, der er et pilotprojekt på 9 km, blev afsluttet i 2008 og er en stor succes. Det har blandt andet vist sig, at cyklisterne gerne kører en omvej for at opleve de grønne kvaliteter og de fantastiske byrum.

Dommerkomiteen vil gerne fremhæve 3 steder på ruten. Det ene er Frederiksbergs nye bycenter, hvor bagsiden af byen er blevet et livligt mødested med smukke og sanselige pladser. Det andet er broen over Ågade, der fører cyklisterne trygt over den stærkt befærdede vej samtidig med, at den fungerer som en byport i et ellers ret opløst byrum. Endelig er der Norrebroparken, der er blevet en oase med plæner til boldspil, grillpladser, blomsterhaver og plads til mangfoldighed.

Norrebroruten er et eksempel på, hvordan god planlægning kan skabe nye byrum og livskvalitet samt en sundere og mere bevægelsesvenlig by. Projektet peger fremad og kan med lethed kopieres.

Grøn-blå plan og klimatilpasning

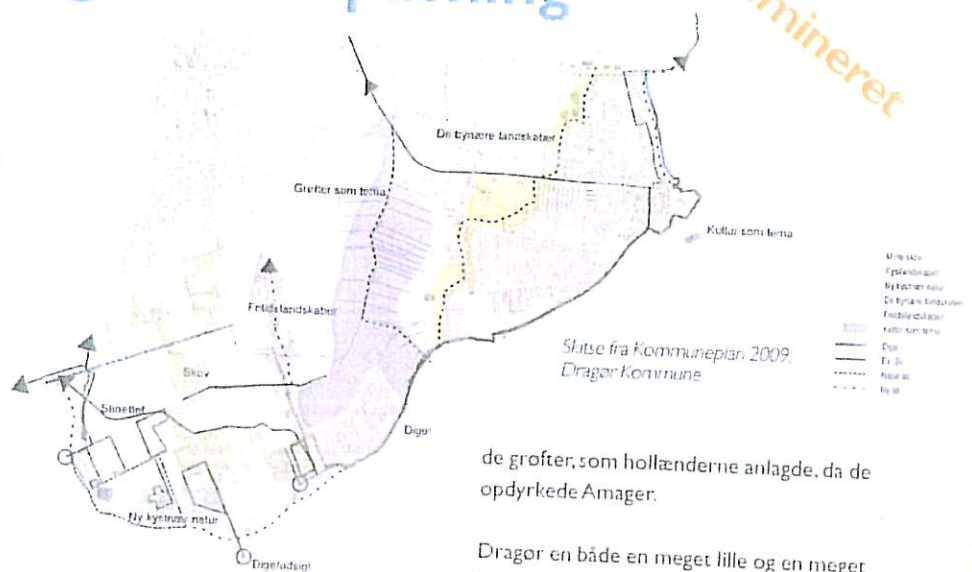
Dragør Kommune

nomineret

Dragør Kommune var hurtigt ude og valgte at samtænke det åbne land og klimatilpasning allerede i Planstrategi 2007. Den blev fulgt op af temahæftet "Grøn blå plan" i 2008 og i 2009 kom klimastrategien. I maj 2010 blev kommuneplanen vedtaget med den grøn/blå plan indarbejdet.

Hovedgrebet er at sammenbinde kommunens attraktive landskaber i et net af rekreative grønne og blå kiler. I stedet for at bygge diger alle vegne arbejdes der med et digekoncept, der mange steder giver plads til et fugtigt kystforland med øget biodiversitet. De midlertidige oversvømmelser ses som en attraktion og en ressource.

I fremtiden inddeles kommunen i områder med 3 forskellige beskyttelsesniveauer: Høj beskyttelse i de bynære landskaber, hvor vandet holdes ude. Middel beskyttelse i det åbne land og skovene, hvor oversvømmelser

oftere vil forekomme, og endelig det havpåvirkede, dynamiske kystlandskab.

En anden hovedtanke er at udnytte regnvandet som en positiv ressource, der tilfører landskabet kvalitet. Her arbejdes der med at fremhæve eksisterende kulturspor i form af

de grofter, som hollænderne anlagde, da de opdyrkede Amager.

Dragør er både en meget lille og en meget lavtliggende kommune. Derfor er det på en gang imponerende og meget indlysende, at netop Dragør har taget udfordringerne omkring det åbne land og klimaet på sig. Klimaudfordringen trænger sig på alle steder lige nu og der er meget inspiration for andre at hente i Dragør Kommunes planer og metoder.